

*25/9 - Kommentar till Dahlström-utredningen (till Newsmill),
från bla kommunpolitiker i landet av olika partifärg:*

Utnyttja vårt försprång med spårbilar!

Kjell Dahlström, tidigare generaldirektör vid Statens Institut för KommunikationsAnalys, har på regeringens uppdrag gjort en utredning om spårbilar. Utredningen överlämnas till infrastrukturminister Åsa Torstensson. Den innehåller bland annat förslag till vilka kommuner som kan vara lämpliga för byggande och drift av så kallade pionjärbanor.

Spårbilstekniken håller på att bli alltmer känd; förlösa vagnar på spår ovan marken, som tar en direkt dit man vill. Klimat, miljö, kapacitet, kostnader, flexibilitet, säkerhet, allt sådant talar numera för spårbilar. Dahlströms utredning är full av belägg på detta.

En bakomliggande omständighet är ju att bilen skall kunna kompletteras eller ersättas av modern miljövänlig transportteknik som utvidgar kollektivtrafiken. Spårbilen har också många av privatbilens fördelar utan att ha dess nackdelar.

Det handlar inte om en halleluja-lösning på alla problem, men tekniken finns och bör testas. Risker, osäkerheter och oklarheter får bäst svar om spårbilen prövas i verkligheten.

Nätverket KOMPASS - KOMmuner som prövar Att Satsa på Spårbilar - har banat väg. Ett trettiotal kommuner anmälde sig till utredaren Kjell Dahlström och allt fler visar intresse.

Nätverket, som är partipolitiskt och leverantörsberoende, har rönt stort intresse utomlands och har tagit initiativ till internationella spårbilskonferenser i bland annat USA. Nästa konferens blir den 9-10 december i Malmö, i anslutning till FN:s stora klimatmöte i Köpenhamn. Ny teknik har ofta startat från lokala initiativ. Järnvägs- och telefonföreningar bar fram sin tids nya teknik och Internet sporrades av engagerade ideella krafter. Myndigheter hakar på och driver på, så som regeringen nu gör för spårbilar i Sverige med utredningar och utställningar. Banverkets mobila spårbilstationmodell visades upp vid EUs energi- och miljöministermöten i Åre i juli. Stationen kommer senare att kunna visas upp i intresserade kommuner.

Kommuner, stat och det civila samhället har alltså börjat. De offentliga insatserna är ännu blygsamma jämfört med vad som ges till de traditionella transportsystemen. Vilka möjligheter ger inte detta för svenskt näringsliv inom framtidsområdet klimat- och cleantech-satsningar?

Här finns en tillväxtbransch, när bilindustrin blöder och världen ropar efter klimatsmarta lösningar. Transporterna står ju för en stor del av växthusgaserna. Det brittiska konsultföretaget Frost & Sullivan spår i en rapport att hundratals spårbilbanor kommer att vara igång runt 2020.

Det handlar om ett brett område; bygg- och anläggning, arkitektur, stålkonstruktion, materialteknik, aerodynamik, produktionsteknik, kompositmaterial, kraftelektronik, reglersystem, sensorteknik, autonom fordonstyrning, trådlös datakommunikation, säker programvara, systemintegration mm. Områden där Sverige sedan länge ligger långt framme.

Några driftiga svenska entreprenörer finns, med intressanta lösningar. Det är dock på andra håll som planerna har hunnit lämna ritborden. Världens första verkliga pilotbana byggs nu på flygplatsen Heathrow i London. Leverantörer av spårbilsystem i Nederländerna, Polen och USA har kommit långt. Koreanska Vectus ligger också väl framme, med sin testbana i Uppsala som till största delen byggts av svenska underleverantörer.

Sverige har en tradition att falla tillbaka på när det gäller samverkan för att utveckla och marknadsföra modern teknik och nu finns ett visst försprång bl.a. genom intresset i flera svenska kommuner. Detta kan komma väl till pass när världen ropar efter hållbara, klimatsmarta transportsystem. Spårbilen kommer och som Viktor Hugo sa; "Inget i världen är så starkt som en idé vars tid har kommit."

Gunila Jivén, ordförande (M) miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Uddevalla

Christer Lindvall, kommunstyrelsen (S), Umeå

Hans Lindqvist, kommunalråd (C) Värmdö, ordförande i nätverket KOMPASS

Yvonne Blombäck, ledamot (MP) styrelseledamot Storstockholms lokaltrafik

Russel Johnson, ordförande, Institute for Sustainable Transportation, fd miljöchef Ikea

Magnus Hunhammar, VD Institute for Sustainable Transportation

Annika Carlsson-Kanyama & Mikael Malmaeus, talespersoner Klimataktion

Per Janse, samordnare nätverket KOMPASS